

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023 (plx190/25.03.2024)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023 (plx190/25.03.2024)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 3.04.2024, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare:**

- sintagma „*copii de două ori excepționali*” nu este recunoscută din punct de vedere științific și nici nu este de natură să crească stima de sine a elevilor cărora li s-ar atribui această dublă excepționalitate, ba din contră, poate crea o presiune greu de suportat de către elevii cu cerințe educaționale speciale;
- în unitățile de învățământ din România se fac eforturi considerabile cu privire la trecerea de la nivelul integrării elevilor cu cerințe educaționale speciale la nivelul incluziunii acestor copii /elevi prin:
  - asigurarea la nivelul unității de învățământ a unei comisii multidisciplinare (nici în prezent nu sunt specialiștii necesari pentru funcționarea completă, coerentă și

implicată a acestei comisii) care realizează curriculum-ul diferențiat pentru fiecare elev cu CES integrat și selectează strategiile potrivite acestora;

- stabilirea mijloacelor de compensare și dispensare pentru fiecare elev integrat și utilizează forme de evaluare specifice;

- propunerea de constituire a unor clase/grupe separate cu „*copii de două ori excepționali*” se încadrează la definiția segregării școlare, conform Secțiunii a 7-a „*Desegregarea școlară*” din Legea Învățământului Preuniversitar nr.198/2023, art.79 alin. (5) : „*În sensul prezentei legi, prin segregare școlară se înțelege acel tip de discriminare săvârșită în cadrul unei unități de învățământ, prin separarea fizică a antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor aparținând unui grup definit conform alin. (3) pe grupe/clase/clădiri/structuri/bănci, astfel încât procentul antepreșcolărilor, preșcolărilor sau elevilor aparținând grupului respectiv din totalul elevilor din grupă/clasă/clădire este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii aparținând grupului respectiv îl reprezintă în totalul populației de vârstă corespunzătoare unui ciclu de educație în respectiva unitate administrativ-teritorială.*”;
- la art. I pct. 3, cu privire la educația elevilor cu performanțe înalte, propunerea de completare a Legii nr.198/2023 la art.111 alin. (1) se regăsește deja la Secțiunea a 6-a a legii - „*Elevii capabili de performanțe înalte*”;
- la art. I pct. 2, în propunerea de completare a Legii nr.198/2023 la art. 68 alin. (2) lit. f) nu este menționat și faptul că educația specială se va adresa copiilor de două ori excepționali, integrați în învățământul de masă sau în grupe/clase speciale organizate în cadrul unităților de învățământ special.

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în școlile de masă ar trebui să fie regula, iar instruirea în școlile speciale trebuie să fie excepția. Statele nu beneficiază de o marjă largă de apreciere în ceea ce privește tipul de școală pentru persoanele cu dizabilități, acestea trebuind să fie școli de masă.

Aceste principii se regăsesc în Manualul de drept european privind drepturile copilului publicat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și Consiliul European, 2015.

Crearea de clase speciale în cadrul unităților de învățământ de masă ar expune nejustificat copiii de două ori excepționali la discriminare, stigmatizare și bullying din partea copiilor tipici. Prin urmare, cei care pot fi integrați în unitățile de învățământ de masă este necesar să beneficieze de curriculum special particularizat nevoilor acestora, dar fără a fi grupați în clase sau grupe speciale.

Președinte,

Bogdan SIMION